

Nordisk Råds 74. Session, Helsingfors den 31. okt. - 3. nov. 2022
Debatoplæg til den 1. nov. 2022

Debattupplägg till toppmötet med de nordiska statsministrarna om Nordens och det nordiska samarbetets framtid på Nordiska rådets session 2022

Det finska ordförandeskapsprogrammet i Nordiska rådet har understrukt vikten av ett framtidsorienterat Norden och föreslagit ett nordiskt framtidskonvent. På sessionens toppmöte med statsministrarna hålls en framtidsdiskussion om Norden och nordiska samarbetets framtid samt Nordens roll i världen.

De nordiska länderna har arbetat för en världsordning som grundar sig på förtroende, gemensamma regler, respekt för internationella avtal och mänskliga rättigheter och tar avstånd från användning av militärt våld. I och med Rysslands brutala och oprovocerade invasion av Ukraina har detta slagits sönder, och det kommer att ta en lång tid före det kan återställas. Detta är ett arbete där de nordiska länderna bör engagera sig.

Internationellt och globalt samarbete för att bekämpa gemensamma hot har lidit på grund av det nya säkerhetsläget. Den globala utvecklingen och genomförandet av målen för hållbar utveckling har försvärats. Fenomen som klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald samt kontroll och nedrustning av massförintelsevapen är dock lika aktuella som tidigare. Försörjningsberedskap, hållbar energisäkerhet och kontroll över egen infrastruktur är av allt större vikt efter Rysslands aggression mot Ukraina och de senaste års utveckling globalt.

Finland och Sverige har som en konsekvens av rysk handling och det försämrade säkerhetsläget i Europa valt att söka medlemskap i försvarsalliansen Nato. Finskt och svensk Natomedlemskap utgör ett nytt läge med nya möjligheter för det nordiska försvars- och säkerhetspolitiska samarbetet.

Vi har ansett att dessa stora utmaningar som hela mänskligheten står framför kan endast lösas genom multilateralt samarbete.

Rysslands anfallskrig kan inte heller ses som ett historiskt isolerat tillfälle. Tvärtom krävs det nu långsiktighet både när det gäller det

förflutna men speciellt framtiden. Framtidsdiskussionen med de nordiska statsministrarna är en del av framtidskonventen som föreslagits i det finska ordförandeskapsprogrammet.

Det krävs diskussioner om Nordens roll i återuppbyggnaden av Ukraina, hur man återställer och stärker världens demokratier, den regelbaserade världsordningen och bygger en säkrare värld i framtiden. Framtidsdiskussionen bör även beröra det nordiska samarbetet och gemensamma frågor som välfärdsmodellens framtid. Säkerhet är grunden och utgångspunkten för all välfärd. Nordiska rådet har efterlyst ett starkt Norden där länderna är bättre gemensamt förberedda när kriser slår till. Nordiska rådet vill tillsammans med de nordiska regeringarna och Nordiska ministerrådet ta fram en gemensam vision för Norden och nordiska samarbetets framtid.

Tanken är att framtidsdiskussionen tar avstamp i dessa följande vägledande frågor

1. Hur har Norden reagerat och hur bör Norden reagera till de globala ändringarna i Europas och världens säkerhetsordning och den regelbaserade världsordningen? Vad kan Norden göra för att bidra till återuppbyggnaden av den regelbaserade världsordningen och styrka världens demokratier?
2. Vilka slags möjligheter uppstår det för det nordiska samarbetet i och med att samtliga nordiska länder inom snar framtid förväntas vara medlemmar av försvarsalliansen Nato?
3. Vad kan Norden göra för att uppmärksamma och motarbeta gemensamma globala hot som klimatförändringen, den minskande biodiversiteten, livsmedelskrisen och spridningen av massförstörelsevapen?
4. På vilket sätt kan de nordiska länderna förstärka sitt samarbete för att bidra till att forma Europas framtid?